

Dokumentnummer
1321791

Dato
25 02 2022

Sagsbehandler
THD

Direkte
+45 36 13 20 91

CVR nr: 29 89 65 69
EAN nr: 5798000016798

Redegørelse om Movias kontrol med overholdelse af overenskomster i Flextrafik

Movia stiller klare krav til arbejdsforhold i kontrakterne med operatørerne

Movia varetager flextrafik inden for rammerne af trafikelskabsloven. Heraf følger, at Movia har kontrakter med operatørerne, som udfører flextrafik for Movia, som følge af udbud. En forudsætning for at opnå kontrakt med Movia om kørsel er, at vognmanden har en gyldig tilladelse udstedt af Færdselsstyrelsen efter taxilovgivningen. En tilladelse fra Færdselsstyrelsen forudsætter, at operatøren giver sine ansatte løn- og arbejdsvilkår, som ikke er ringere end en række landsdækkende overenskomster. Færdselsstyrelsen er tilsynsmyndighed på dette område.

I kontrakterne mellem Movia og operatøren stilles en lang række krav til kørsels udførelse, vognenes indretning herunder miljøegenskaber, chaufførernes uddannelse og uniformering mm.

I kontrakterne er forholdet om sikring af arbejdstagerrettigheder reguleret, jf. § 22. Her fremgår det, at operatøren skal sikre, at de ansatte hos operatøren og operatørens eventuelle underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, er sikret løn, herunder særlige ydelser, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder for hele det danske område. For taxiområdet gælder, at de ansattes løn, herunder særlige ydelser, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, ikke må være mindre gunstige end de vilkår, som følger af Taxilovens §10 (Lov nr. 1538 af 19/12/2017) med senere ændringer. Derudover stilles krav om at alle medarbejdere, som medvirker til at opfylde kontrakten, inden fire uger efter arbejdets påbegyndelse skal have modtaget et ansættelsesbevis samt orienteres af operatøren om gældende løn, herunder særlige ydelser, arbejdstid og andre arbejdsvilkår. Operatøren er også ansvarlig for, at der kun engages medarbejdere til flextrafikken, der har gyldig opholds- og arbejdstilladelse og børneattest. Operatøren har bevisbyrden for, at forpligtelserne altid er overholdt, og Movia kan på forlangende kræve at se dokumentation for operatørens og dennes underleverandørers overholdelse heraf.

Movia kan kræve dokumentation direkte fra operatøren eller dennes underleverandører om deres medarbejders forhold. Relevant dokumentation skal som minimum omfatte lønsedler, E-indkomstkвитtering, lønregnskaber, opholds- og arbejdstilladelser og ansættelsesbeviser samt den referenceramme, som operatøren har anvendt i forbindelse med fastsættelsen af løn- og arbejdsvilkår for de ansatte (overenskomsten).

Herudover kan Movia i den konkrete sag anmode operatøren om at fremsende andre relevante dokumenter. Dokumentation skal være Movia i hænde senest fem arbejdsdage efter Movias påkrav er afsendt, medmindre andet konkret aftales.

Såfremt Movia har en mistanke om overtrædelse af bestemmelserne om sikring af arbejdstagerrettigheder, skal operatøren efter påkrav fremsende en fyldestgørende redegørelse. Parterne har endvidere pligt til

egenhændigt at orientere hinanden ved mistanke om manglende overholdelse bestemmelsen om sikring af arbejdstagerrettigheder.

Operatøren skal som minimum redegøre for, hvorledes Operatøren og dennes underleverandører sikrer overholdelsen af nærværende bestemmelse om sikring af arbejdstagerrettigheder. Movia kan i den konkrete sag anmode Operatøren om at uddybe andre relevante forhold. Redegørelse skal være Movia i hænde senest 10 arbejdsdage efter Movias påkrav er afsendt, medmindre andet konkret aftales.

Movia kan efter en konkret vurdering videregive informationer, som tjener som dokumentation for overholdelsen af kravene i nærværende bestemmelse om sikring af arbejdstagerrettigheder, til den relevante myndighed, i nærværende tilfælde eksempelvis Færdselsstyrelsen eller Trafikstyrelsen, såfremt videregivelse vurderes at være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed.

Movia fører skærpet kontrol med operatørernes overholdelse af arbejdsvilkår i kontrakterne

Når man som Movia stiller krav i kontrakter, har man også en forpligtelse til at følge op på, om kravene efterleves. Det gælder særligt på området for løn- og arbejdsvilkår. Movia arbejder risikobaseret med opfølgning på kravene til leverandørerne. På busområdet er der få store, professionelle aktører og de faglige organisationer er stærkt repræsenteret, og de er også meget opmærksomme på området. Flextrafik-markedet er karakteriseret af mange mindre vognmænd, brug af underleverandører og enkeltmandsvirksomheder. Movias bestyrelse besluttede derfor i slutningen af 2016 at indføre systematisk kontrol med, om operatører, som har kontrakt med Movia om udførelse af flextrafik, efterlever Movias krav til løn- og arbejdsvilkår, således som de er foreskrevet i de repræsentative landsdækkende overenskomster på området.

Kontrollen udføres med bistand fra Movias kontrolpanel, som består af relevante fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer (KA, DI, KRIFA, ATAX, Det Faglige Hus og 3F). Kontrolpanelet har en rådgivende rolle overfor Movia, og får løbende materiale, der er indsamlet hos operatører i forbindelse med stikprøvekontrollerne, tilsendt med henblik på vurdering af, om operatøren overholder den overenskomst, som han/hun har meddelt, at han/hun følger.

Movia udfører stikprøvekontrol ved at indhente relevant dokumentation fra operatørerne:

- Den benyttede overenskomst
- Tre måneders lønsedler
- Ansættelseskontrakter for samtlige chauffører (samt eventuel ansvarlig leder) der kører Flextrafik for Movia.

Kontrolpanelet vurderer den indhentede dokumentation, og sender skemaer tilbage til Movia med vurdering af chaufførernes ansættelsesvilkår. Skemaerne indeholder en vurdering af, om operatøren overholder overenskomsten, som han/hun oplyser at følge, på følgende prioriterende målepunkter: løn, pension, ferie, feriefri dage, opsigelsesvarsel, sygdom samt en overordnet vurdering.

Kontrolpanelet afholdt sit første møde i starten af 2017 og Movia har foretaget stikprøvekontroller lige siden. I 2017 blev 10 operatører kontrolleret. Hvert år siden 2017 er 20 operatører og deres eventuelle underleverandører blevet kontrolleret. I 2021 blev der i alt gennemført 56 stikprøvekontroller af leverandører og underleverandører. Movia har siden 2017 og til og med 2021 udført i alt 176 stikprøvekontroller af operatører og deres underleverandører.

Siden 1. oktober 2018 har Movia i flextrafikkontrakterne krævet, at betingelserne i §10 i en nye taxilov skulle overholdes af alle operatører i flextrafik – og ikke kun af operatører med nye tilladelser. Dermed har Movia stillet alle operatører med ansatte chauffører lige. Folketinget har i efteråret 2021 vedtaget en ændring af taxiloven, der fra 1. juli 2022 implementerer denne regel i lovgivningen.

Indtil videre har Movia i samarbejde med kontrolpanelet fået 136 operatører/underleverandører til at overholde de gældende overenskomster. Movia har opsagt kontrakterne for otte operatører/underleverandører, og 18 operatører/underleverandører har valgt ikke længere at køre for Movia. 14 stikprøver er stadig under behandling i samarbejde med Kontrolpanelet.

Resultaterne af stikprøvekontroller i 2021 viser, at der fortsat er behov for kontrol

Data fra stikprøvekontroller foretaget i 2021 svarer til erfaringerne fra de seneste fire år, og er dermed repræsentative for de seneste års stikprøver. Undersøgelsen viser, at det er et bredt spektrum af forhold, der findes i stikprøvekontrollerne. Det kan være problemer med aflønning – f.eks. at timelønnen er for lav i forhold til en given overenskomst, eller at der er uklarer om, hvordan lønnen er beregnet. Det kan også være, at der enten ikke gives pension, eller at pensionsraten er for lav i forhold til en given overenskomst. Endelig er der i de tilfælde, hvor der ikke er anvendt en ansættelseskontrakt, udarbejdet af en arbejdsgiverforening, ofte problemer med at ansættelseskontrakterne er ufuldstændige, og at der fx er udeladt forhold omkring løn under sygdom, barselsvilkår, opsigelsesvarsel mv.

Langt de fleste af stikprøverne ender med, at operatøren retter op på de forhold, der findes i stikprøverne, og dermed kan sagerne lukkes. Movias administration er aktuelt er i gang med stikprøvekontroller hos underleverandører hos Taxa 4x35 og Dantaxi 4x48. I det tilsendte materiale fra Dantaxi 4x48 ved kontrollen i 2021, manglede for to at de udvalgte underleverandører oplysninger, herunder selve kontrolskemaet, og Movia meddelte på den baggrund Dantaxi 4x48, at disse vognmænd ikke længere måtte køre Movia/flextrafik-kørsel.

Mandag 14. februar 2022 har Dantaxi 4x48 orienteret Movia om, at otte underleverandører, på trods af flere rykkerskrivelser, ikke har leveret det aftalte materiale til kontrol, og dermed indtil videre fjernes fra kørsel for Movia. Movia har tirsdag 15. februar 2022 fastslået overfor Dantaxi 4x48, at de 8 vognmænd ikke længere vil kunne køre Flextrafik, som leverandør for Dantaxi 4x48 på kontrakt med Movia.

Det er således halvdelen af de udvalgte underleverandører, der på nuværende tidspunkt er blevet fjernet fra kørsel for Movia. Der pågår fortsat er afklaringsarbejde med de resterende underleverandører til Dantaxi 4x48. Movia har desuden bedt Dantaxi 4x48 om at fremsende en opdateret liste over hvilke af Dantaxis underleverandører, der kan køre for Movias flextrafik. Movia har orienteret Færdselsstyrelsen om beslutningen.

Operatører, der kører for Movia, kan blive udtaget til stikprøvekontrol mere end én gang, og flere har siden 2017 været udtaget to-tre gange, fx både som kontraktholder og som underleverandør.

Movia udsender årlige pressemeddelelser, hvor der gives status på kontrolindsatsen. Således blev der udsendt en pressemeddelelse 7. januar 2021 omkring kontrolindsatsen i 2020, og 15. december 2021 blev der udgivet pressemeddelelse om indsatsen i 2021. Endvidere afrapporteres der løbende på kontrolindsatsen til bestyrelsen, f.eks. i forbindelse med bestyrelsesmødet 8. december 2021 og bestyrelsesmødet 25. februar 2022.

Movias brug af underleverandører

Underleverandørerne kontrolleres som nævnt i forbindelse med, at den operatør, de er underleverandører for, udtages til stikprøvekontrol og kontrolleres. Movia har opgjort, at antallet af underleverandører i Movias kontrakter er steget fra 135 underleverandører i 2017 til 224 underleverandører i 2021. Det bemærkes, at Movia ikke tidligere har betragtet taxivognmænd under taxicentraler som underleverandører. Såfremt underleverandører til taxicentralerne (taxivognmænd) tælles med som underleverandører er antallet af underleverandører betydeligt større.

Antallet af nuværende underleverandører under taxicentraler er 450, fordelt på syv taxicentraler, jf. nedenstående skema. Taxicentralerne står for samlet 2/3 af alle underleverandører i Movias flextrafik, men under 5 pct. af bruttoomsætningen i Movias flextrafik. Som det fremgår nedenfor, tegner ét taxiselskab sig for cirka halvdelen af underleverandørerne under taxicentraler. Det samlede antal underleverandører i Movias flextrafik, opgjort inkl. taxicentralernes underleverandører, er 674.

Taxacentraler der har kontrakt med Movia i 2021	Antal underleverandører	Movias bruttoomkostning	Andel af omsætning
Holbæk Taxa	4	233.250	0,1%
Taxa Lolland	5	426.893	0,1%
DK-Taxa	6	0	0,0%
Dantaxi 4x48	218	11.940.815	3,0%
Næstved Taxi	38	3.492.435	0,9%
Taxa 4x35	108	971.975	0,2%
Caponline (4x27)	71	433.670	0,1%
	450	17.499.039	4,4%

Movias kontrol af operatørernes generelle kontraktoverholdelse

Kvalitetsopfølgning (kontrol i marken)

Movias kvalitetskontrollører foretager kvalitetsopfølgning på et stort antal af de lokationer (sygehuse, genoptræningscentre, aktivitetscentre, institutioner, skoler mv.), hvortil flextrafik kører borgere. Movias kvalitetskontrollører tjekker blandt andet, om følgende lever op til kontraktens krav:

- Chaufførens uddannelsesbeviser
- Chaufførens uniform
- Om chaufføren yder den service, som kunden har krav på
- Om chaufføren spænder kunder og bagage forsvarligt fast
- Bilens ydre (herunder dæk, rengøring, ruder, spejle mv.)
- Bilens indre (herunder rengøring, bespændinger, trappetjener mv.)
- Om bilens udstyr som fx trappetjener har været til den påkrævede service

Der blev i 2019, 2020 og 2021 foretaget hhv. 2460, 2792 og 1647 kvalitetsopfølgninger på garanti- og variabel kørsel samt rutekørsel i Flextrafik. Kvalitetsopfølgningerne i 2021 medførte 180 kvalitetsbrister til vognmændene. Langt de fleste (101) blev givet for mangler ved chaufførens uniformering.

Kontrol inden kontraktstart (på kontoret)

Movia foretager løbende kontrol af, om operatørerne overholder de krav, der er i kontrakten. Det er især op til kontraktstart denne kontrol er omfattende. Movia kontrollerer blandt andet:

- Erhvervsansvarsforsikring
- TEU-uddannelse eller ansøgning om merit (vognmandsuddannelse)
- Tilladelser til erhvervsmæssig persontransport
- Uniformsregulativ
- Operatørens tro- og loveerklæring på, at han har kontrolleret, at hans underleverandører ikke befinder sig i omstændigheder omfattet af udbudsloven (skattegæld mv.)
- Kontrol af, om vognene er igangsat og dermed har ret til at være aktive i Movias systemer
- Kontrol af, at operatøren kun igangsætter to vognløb pr. tilladelse han ejer

Kontrol med trætte chauffører

Chauffører, som udfører flextrafik i kontrakter for Movia, skal naturligvis være vågne og ikke trætte og udmattede på grund af for lange vagter eller for få pauser i løbet af arbejdsdagen. Det er et krav i kontrakterne mellem Movia og operatørerne, at disse skal overholde overenskomsterne, der gælder for deres chauffører, formuleret som angivet ovenfor. Efter lovgivningen er chauffører, som kører flextrafik i små og mindre vogne, ikke omfattet af køre- og hviletidsregler på samme måde som chauffører, som kører lastvogne eller turistbusser. Flextrafik-chaufførernes pauser mm. er derfor alene reguleret af reglerne i overenskomster og generelle arbejdstidsregler.

Det øger vigtigheden af Movias kontrol med overenskomster, fordi det er denne kontrol, der er med til at sikre, at operatørerne også efterlever overenskomsterne for deres ansatte. Det skal i den forbindelse bemærkes, at operatører, som selv udfører kørslen, dermed som alle andre selvstændigt erhvervsdrivende, alene er omfattet af de generelle arbejdstidsregler.

Movias kundeundersøgelse er en tilkendegivelse af brugeroplevelsen

Movia gennemfører årlige kundeinterviews som opfølgning på brugernes tilfredshed med Flextrafik

Selvom denne kundeundersøgelse ikke er en kontrol af den enkelte chauffør, fremgår det tydeligt, at chaufførens indsats betyder rigtig meget for kundernes opfattelse af Flextrafik. Kunderne er generelt meget tilfredse med Flextrafik og chaufførerne. Således viser kundeundersøgelsen for 2021 samlet set et tilfredsstillende resultat, idet 83 pct. af respondenterne i undersøgelsen svarer, at de er tilfredse eller meget tilfredse. Endvidere er der ingen kørselsordninger, der scorer under 80 pct. samlet i tilfredse eller meget tilfredse.

Kundeundersøgelsen kan læses på Movias hjemmeside: <https://www.moviatrafik.dk/kommune-region/flextrafik/kundeundersogelse/>

Omfanget af kundeklager er lavt

Der blev i 2021 kørt knap 2 mio. flextrafikture, og Movia modtog i samme år 2.277 kundeklager vedr. flextrafik, svarende til en klageprocent på cirka 0,1. Movia har generelle aftaler med de enkelte kommuner og regioner om samarbejdet vedr. kundeklager, da de kan handle om et serviceniveau som f.eks. en kommune eller en region har besluttet for en borger, ligesom de kan handle om chaufføren eller transporten. Klager fra kunder er et vigtigt redskab for Movia til at sikre, at flextrafikken fungerer ordentligt, og at fejl og misforståelser hos operatørerne rettes hurtigt.

Movia har f.eks. aftalt en forretningsgang vedr. klagesagsbehandlingen med Region Sjælland, der indebærer, at når Movia eller Region Sjælland (Præhospitals Center) modtager en klage angående en patientbefordring, sikres det, at den rette part behandler og svarer klagen. Det er således aftalt, at klager omhandlende kørsel, chaufførpørførsel m.v. behandles af Movia. Klager omhandlende serviceniveau, bestillingsfejl m.v. behandles af Region Sjælland. I selve sagsbehandlingen af en klage – gennemføres en undersøgelse i Movias flextrafik fagsystemer, og Movia beder den ansvarlige operatør om en udtalelse vedrørende den kørsel, som klagen omhandler. I henhold til Movias kontrakter skal operatørerne svare på Movias henvendelser om klager inden 3 hverdage, og operatørens svar vil indgå enten i Movias svar til klager eller som input til Region Sjællands svar til klager.

Muligheder for fremadrettede indsatser

I Movia er der stort fokus på at sikre, at vores kunder kan være sikre på, at det trygt og sikkert at blive befordret af Movia, uanset om det er i bus, tog eller Flextrafik.

Da både kundernes trygge og sikre rejse og chaufførernes arbejdsforhold påvirkes af operatørernes opmærksomhed på, at chaufførerne har ordnede forhold, har Movias bestyrelse besluttet, at operatørerne fra 1. marts 2022 skal gennemføre en uddannelse, som kvalificerer dem til at være operatører for Movia og være arbejdsgivere for chaufførerne. En sådan uddannelse var et krav i den tidligere taxilov, men kravet bortfaldt i forbindelse med den nye taxilov, som trådte i kraft 1. januar 2018.

Movia og de øvrige trafikkselskaber har tidligere tilkendegivet, at man gerne så kravet om en kvalificerende uddannelse igen blev et krav, for at få en tilladelse til erhvervsmæssig personbefordring, og dermed kom til at omfatte alle operatører, som udfører erhvervsmæssig personbefordring i henhold til taxiloven.

Med hensyn til sikring af, at chaufførerne ikke er for trætte til at køre, har indførelse af køre- og hviletidsregler gentagne gange været på tale. Dette skal både ses i forhold til, at operatører med de samme vogne kan have kontrakter med andre end Movia, og at selvstændige vognmænd, som selv kører vognene (enkeltmandsvirksomhed), ikke er omfattet af overenskomster og dermed regler for arbejdstid mm.

I oktober 2013 udgav Transportministeriet betænkning nr. 1542, som beskrev resultatet af arbejdet i et udvalg, som skulle se samlet på persontransportlovgivningen. Udvalget havde gennemgået hele persontransportområdet under taxilovgivningen. Køre- og hviletidsproblematikken var også kort nævnt i betænkningen, hvor man i afslutningen kan læse

Der er ikke som sådan i udvalgets arbejde identificeret store problemer med måden arbejdstiden forvaltes på indenfor de forskellige kørselstyper, men det har i udvalget været nævnt, at der ved en lovændring på området kunne overvejes om fastlæggelse af arbejdstidsregler, eks. køre- /hviletidsregler i lighed med reglerne på busområdet, kunne være et egnet redskab i den kørsel, der reguleres i taxiloven. Det må undersøges, hvordan det praktisk kan håndteres.

Og i sammenfatningen står skrevet

Det kan også overvejes, om taxibranchen skal være omfattet af køre- hviletidsregler, der rækker udover de gældende regler i arbejdsmiljøloven og arbejdstidsloven, og om der i taxibranchen skal være et sæt officielle passagerrettigheder og pligter, jf. tilsvarende regler i andre transporterhverv. Forbrugerne skal kunne benytte sig af erhvervsmæssig personbefordring i personbiler trygt og under sikre forhold.

Movia er ikke bekendt med resultatet af de beskrevne overvejelser.